

Combatre la radicalització islàmica

Dij, 5/03/2015 per Jordi López Camps

[Vita Moleskine](#)

Existeix una creixent preocupació en la nostra societat sobre la radicalització d'algunes corrents de l'Islam. Les enquestes ho reflecteixen clarament. Aquesta preocupació està molt present també en la majoria de països europeus. A finals de l'any passat es feu públic un interessant estudi de Pierre Conesa "[Quelle politique de contre-radicalisation en France?](#)" encarregat per l'Associació de les Víctimes del Terrorisme, on després de fer una anàlisi d'aquest fenomen es proposen diverses mesures per combatre aquesta radicalització. Segons Pierre Conesa les decisions polítiques contra la radicalització han de tenir un objectiu central: frenar l'augment del salafisme. El salafisme és una de les derivades de la política religiosa seguida per l'Aràbia Saudita des de fa temps. Aquest país potencià en la dècada dels anys 1980 a 1990 el salafisme com una corrent ideològica de l'Islam per contrarestar la Germandat Musulmana, moviment religiós i polític àmpliament present en alguns països islàmics, perquè donaven suport a Saddam Hussein en la Guerra del Golf. El salafisme fou i està clarament finançat amb diners d'Aràbia Saudita i gràcies a aquest suport s'ha estès per molts països, bona part europeus, a través dels imams adscrits a aquesta corrent.

¿Per què es donen aquests fenòmens?, ¿per què a Europa es radicalitzen alguns joves musulmans? Les dades sociològiques indiquen una part de l'Islam a Europa es troba en un procés de re-islamització. Els trets bàsics d'això són: el retorn als principis fundacionals de l'Islam; una accentuació del rigorisme en la pràctica religiosa; i un delit per la seva expressió política. La principal raó de l'acceptació d'aquest procés és que l'Islam radical ofereix als joves musulmans, molts d'ells de segona o tercera generació una identitat sòlida, en diuen *identitat de substitució*, davant la seva dificultat d'assumir com a propis els significants oferts per les societats occidentals. A França, en concret, aquesta qüestió és manifesta com la incapacitat que tenen aquests joves per identificar-se amb els valors republicans. Aquest problema també comença a donar-se a casa nostra, tal com indiquen recents estudis sobre el sentiment de pertinença dels joves musulmans, immigrants o fills de pares immigrants. Aquesta generació de musulmans que es troben cercant una identitat de substitució són la base de l'extensió del salafisme a Europa.

¿Què fer? ¿com es pot combatre aquesta radicalització de l'Islam? Es evident que no es tracta d'entrar en guerra contra l'Islam, sinó d'actuar de forma intel·ligent contra les corrents fonamentalistes que l'han radicalitzat. Cal adoptar mesures de seguretat, és evident, però també són necessàries actuacions en l'àmbit social a cada país i també adoptar polítiques comunes a l'àmbit europeu. Per justícia, alhora de pensar sobre l'Islam cal ser prudents i evitar estigmatitzar a tots els musulmans amb motiu de la violència extremista. Aquesta prudència exigeix saber identificar correctament els problemes reals que té l'Islam i ajudar als musulmans a afrontar-los. Una de les principals recomanacions fetes per Pierre Conesa és establir aliances amb les elits musulmanes, molt especialment amb les classes mitges europees de religió musulmana, per combatre la creixent radicalització dels corrents i moviments islamistes. És necessari evidenciar que els radicals musulmans no representen la totalitat de l'Islam. Les societats europees, a nivell de cada país, han de fer l'esforç d'identificar uns interlocutors clars,

representatius i creïbles des comunitats musulmanes. La comunitat musulmana ha de tenir un protagonisme actiu en la lluita contra la radicalització de l'islam i els instruments per avançar estan més propers a la teologia que a la repressió policial. Cal establir ponts de diàleg i de reflexió amb els sectors moderats de la comunitat musulmana per crear les condicions que permetin construir un projecte teològic i cultural propi d'un islam a Europa.